

**Departamento de Teoría e Historia de la Educación
Facultad de Pedagogía**

RETOS DE LA EDUCACIÓN SOCIAL

**Aportaciones de la Pedagogía Social a la educación de las
infancias y las adolescencias acogidas en Centros
Residenciales de Acción Educativa**

SEGUNDO MOYANO MANGAS

2007

PROJECTE EDUCATIU MARC

(G E N E R - 9 5)

Centre d'Estudis Jurídics
Biblioteca

1082000034

I N T R O D U C C I Ó

Després de tres anys de funcionament de la Direcció General d'Atenció a la Infància, és convenient crear un model d'organització i gestió pròpia per als centres d'atenció a la infància i adolescència.

Tenint en compte la diversitat de procedència i models dels centres existents, s'ha vist la necessitat d'iniciar un treball que serveixi de referència i marc a l'hora d'elaborar els projectes educatius de cada centre.

La manca de referents tècnics, relatius als centres d'atenció a la infància en un marc no escolar, ha fet que la proposta de treball que presentem, parteixi del treball anterior a Protecció de Menors i Serveis Socials, i utilitzi l'esquema de desenvolupament preparat pel Departament d'Ensenyament en el "Projecte d'Organització i Gestió del Centre Educatiu".

Cal assenyalar que és un projecte fruit de la discussió i del debat per part de tots els professionals i instàncies implicades en el treball tècnic i educatiu i que ha de permetre elaborar, posteriorment, un marc per al projecte d'organització i gestió del centre definitiu.

L'estructura del document que presentem contempla dos grans apartats: el primer, anomenat "Principis Generals", que fa referència al marc legal que fonamenta la nostra tasca, i del que se'n treuen els principis educatius que han d'articular el projecte de centre.

El segon gran bloc defineix de manera més concreta el projecte-marc per a l'organització i gestió del centre.

S'adjunten annexes de documentació per utilitzar en la discussió i propostes d'esmenes.

1) PRINCIPIS GENERALS

1.1.1 MARC LEGAL.

La creació i posta en marxa de mesures de protecció cap als nois/es que es troben en situació de risc, ve justificada per tot un marc legal que s'ha anat elaborant amb especial intensitat en aquests últims anys.

Farem una breu descripció seqüencial de tota la normativa i legislació existent:

- Declaració dels Drets de l'Infant proclamada per l'Assemblea de les Nacions Unides el 20 de novembre de 1959.
- Resolució 37-1 del Parlament de Catalunya sobre els Drets de l'Infant, del 21 de desembre de 1981.
- Resolució 137/11, de 15 d'octubre de 1987, del Parlament de Catalunya, sobre els maltractaments infligits als menors.
- Resolució 194/11, de 7 de març de 1991, sobre els Drets de la Infància.
- La Constitució Espanyola de 1978, articles 39-53.
- Convenció sobre els Drets de l'Infant, Assemblea General de les Nacions Unides del 20 de novembre de 1989.
- Ja més concretament, fent referència el nen en situació de risc, per ordre cronològic:
  - Llei 11/85, sobre la Protecció de Menors a Catalunya.
  - Llei 26/85, de Serveis Socials a Catalunya.
  - Decret 338/86, de Regulació de l'Atenció a la Infància i Adolescència d'alt risc social (EAIAS).
  - Ordre 27/87, establiment del règim jurídic dels EAIAS.
  - Ordre 15 de juliol de 1987, sobre normes d'autorització administrativa de serveis i establiments de Serveis Socials.
  - Llei 21/87, de modificació del Codi Civil i de la Llei d'Enjudiciament Civil en matèria d'Adopcions, Acolliment i altres formes de protecció menors.
  - Decret 343/87, Decret conjunt entre Justícia, Sanitat i Seguretat Social, d'aplicació provisional a Catalunya de la Llei 21/87.
  - Ordre 14/3 del 88, de regulació de la tutela dels menors desemparats a Catalunya.
  - Decret 141/88 de creació del Departament de Benestar Social.
  - Decret 258/88 de creació de la DGAI.
  - Llei 12/88 de modificació de la LLei de Protecció de Menors.

- Decret 332/88 de reassignació de competències en matèria de Protecció de Menors.
- Decret 380/88 d'ampliació de competències i estructuració de la DGAI.
- Ordre 21 de novembre del 89, de modificació de l'Ordre 27.10.87, sobre el règim jurídic dels EAIA.
- Decret 345/89 de la modificació del Decret 380/88, de reestructuració de la DGAI.
- Llei Orgànica 3/89, d'actualització del Codi Penal.
- Ordre de 27 de desembre de 1991, de modificació de l'Ordre 15.07.87, sobre Registre d'Entitats de Serveis Socials.
- Llei 37/91, de 30 de desembre, sobre mesures de protecció dels menors deseparats i de l'adopció.
- Llei 39/91, sobre la Tutela i Institucions Tutelars.
- Decret 190/1991, de 30 de juliol, de reestructuració de la Direcció General d'Atenció a la Infància, pel qual es crea el Servei de Coordinació Jurídica.

Ja més concretament, cal destacar:

- Resolucions 37/1 i 394/3 del Parlament de Catalunya, sobre els Drets de la Infància, i la Declaració sobre els Drets dels Nens, de les Nacions Unides.

"L'infant menysvalgut....., familiarment o socialment, ha de rebre dels poders públics directament i si és possible a través de la família, les atencions necessàries per a la seva condició particular".

"La protecció de la infància s'ha de fonamentar en els principis de la llibertat i la dignitat de l'infant i en el respecte a les seves senyes d'identitat i característiques individuals i col·lectives".

"La societat i les autoritats públiques tindran l'obligació de tenir cura especialment dels nens sense família o que estiguin mancats de mitjans adequats de subsistència".

Per a dur a terme aquesta tasca es tindrà en compte, en tot moment, com a marc de referència els Principis i Declaracions que breument s'exposen:

"Cal que el nen sigui protegit contra tota forma d'abandó, crueltat i explotació. No serà objecte de cap mena de tràfic".

"La societat protegirà l'infant en cas de mal ús de les facultats dels pares i de les atribuïdes a altres persones que en tinguin càrrec".

"El nen..... que pateixi algun impediment social ha de rebre el tractament, l'educació i les cures especials que requereixi el seu cas particular".

"La protecció i la tutela dels infants infractors o amb problemes de conducta han de donar lloc a solucions promovedores de l'infant i no regressives".

"El nen gaudirà d'una protecció especial i disposarà d'oportunitats i serveis, dispensat tot per la llei i per altres mitjans, per tal que es pugui desenvolupar físicament, mental, moral, espiritual i social en forma saludable i normal, així com en condicions de llibertat i dignitat. En promulgar lleis amb aquest fi, la consideració fonamental a què hom s'atendrà serà l'interès superior del nen".

"El nen té dret de rebre educació... que afavoreixi la seva cultura general i li permeti, en condicions d'igualtat d'oportunitats, desenvolupar les seves aptituds i el seu enteniment individual, el seu sentit de responsabilitat moral i social, i esdevenir un membre útil de la societat".

"Els mètodes d'educació han d'ésser susceptibles dels canvis necessaris per tal que els infants puguin integrar-se en una societat canviant. El sistema educatiu ha de ser compensador i, per això, s'ha d'adaptar a les diferents situacions de l'infant, qualsevol que en sigui l'origen i la naturalesa".

"L'interès superior del nen ha d'ésser el principi rector d'aquells que tenen la responsabilitat de la seva educació i orientació".

. De la Llei 11/85, sobre la Protecció de Menors a Catalunya, cal destacar:

Títol II - Principis rectors, i els articles següents:

Art.10.- Drets i garanties dels nens.

Art.12.- Procurar mantenir als nens en el seu medi natural, o en les

condicions més semblants possibles.

- Art.13.- Afavorir el procés de reincorporació a la societat.
- Art.14.- Assegurar l'ensenyament adequat a les seves circumstàncies personals.
- Art.15.- Dret a rebre assistència sanitària.
- Art.16.- Dret a assistir a l'escola pública.
- Art.17.- Dret del pares a rebre informació sobre els seus fills.
- Art.18.- Dret dels nens a comunicar-se amb els seus familiars, llevat de prohibició expressa de l'autoritat judicial.
- Art.19.- Llibertat de consciència.
- Art.20.- Obligacions dels pares cap als fills, sempre que no hagin estat suspesos per l'autoritat judicial.

Títol IV.

Cap.I.

Art.26 i 27.- Reglament de règim intern dels centres.

Cap.II.

- Art.28.- Classes de tractament.
- Art.30.- Classes de centres: propis i col.laboradors.
- Art.32.- Criteris per a l'acció educativa.
- Art.33.- Professionalitat i titulació del personal educatiu.
- Art.34.- Classes de centres.

Títol VI.

- Art.54.- Tuteles i guardes.
- Art.55 i 56.- Diagnòstic i acollida. Centres d'acollida.

Art.59.- Acolliment familiar. Famílies acollidores.

Art.60.- Atenció del nen en el centre residencial.

Llei de Serveis Socials 26/85, destaquem:

L'objectiu d'aquesta Llei és considerar la prestació dels Serveis Socials com un dret del ciutadà, i superar les concepcions basades en el concepte de beneficència.

Criteris bàsics:

- . Globalitat
- . Prevenió
- . Autonomia
- . Participació.

Tot això explicat a partir del Cap.I, art.1 i 2.

Art.4.- Estructuració de l'Atenció Primària.

A i B = Serveis Socials Especialitzats.

Art.5.- Atenció i promoció del benestar de la infància i adolescència.

Art.21.- Col.laboració de la iniciativa privada. Centres propis i col.laboradors.

Infraccions administratives.

Ordre 15.7.87.- Normes d'autorització de serveis i establiments de Serveis Socials.

Ordre 27.12.91.- per la qual es modifica l'Ordre de 15.07.87, per tal d'adequar-la a la situació actual i a l'efecte d'una millor atenció als col.lectius a qui va dirigida.

Annex 1.-

- 2.- S S A P i les seves funcions.(Treball amb la família).
- 3.2- Serveis Socials Especialitzats.
- 3.2.2- Defineix els establiments d'acollida residencial amb funció substitutoria de la família. Classificació dels centres.

. Formació pedagògica del personal educatiu.

Annex 2.-

Condicions materials mínimes dels centres.

Llei 37/91, de 30 de desembre, sobre mesures de protecció dels menors desemparats i de l'adopció.

Aquesta Llei respon, primordialment, a la necessitat de proporcionar una protecció al menor, especialment que es troba en una situació de desemparament, i comprèn una completa regulació de la faceta protectora i estableix un criteri més operatiu amb vista a l'afectiva protecció del menor, sense menys capte de les garanties que s'han de reconèixer als pares guardadors.

La Llei defineix clarament els conceptes de desemparament i d'assumpció automàtica de funcions tutelars, i estableix les mesures de protecció a adoptar: atenció en la pròpia família del menor - acolliment simple del menor per persona o una família - Acolliment simple en un centre - Acolliment familiar preadoptiu - Mesures de caràcter assistencial, educatiu o terapèutic - Acolliment simple en família o centre, per causa de força major transitòria, a sol.licitud dels pares o guardadors.

CONCEPTES

Desemparament.

En general, es considera desemparament el menor que es troba en una situació de fet en la qual li manquen els elements bàsics per al desenvolupament integral de la seva personalitat, prescindint de la causa d'aquesta situació.

En concret, es considera que el menor està desemparat:

- a) Quan manquen les persones a les quals per llei correspon d'exercir les funcions de guarda, o quan aquestes persones estan impossibilitades per a exercir-les amb greu perill per al menor.
- b) Quan s'aprecii qualsevol forma d'incompliment o d'exercici inadequat dels deures de protecció, establerts per les lleis per a la guarda dels menors o manquin a aquests els elements bàsics per al desenvolupament integral del llur personalitat.
- c) Quan el menor presenta signes de maltractaments físics o psíquics, d'abusos sexuals, d'explotació o d'altres de naturalesa anàloga.

Tutela automàtica.

Responsabilitat que incumbeix a l'Entitat Pública a la que, en el respectiu territori, correspongui la protecció de menors, quan aprecii que un menor es troba en situació de desemparament.

L'assumpció de funcions tutelars per part de l'Entitat Pública, implica la suspensió de la pàtria potestat o de la tutela ordinària durant el temps d'aplicació de la mesura de protecció.

Les mesures de protecció tindran eficàcia immediata, sense perjudici de que els pares o guardadors la puguin impugnar davant l'autoritat judicial, si està en perill la vida o la integritat del menor o són greument vulnerats els seus drets, queda facultada l'Entitat Pública per a la seva intervenció immediata.

Guarda.

La guarda del menor suposa per a qui l'exerceix l'obligació de vetllar per ell, tenir-lo en la seva companyia, alimentar-lo, educar-lo i procurar-li una formació integral.

L'exercici de la guarda de menors correspon, en principi, als titulars de la pàtria i potestat, o en defecte d'aquests, als tutors ordinaris del menor o als guardadors legals.

L'Entitat Pública assumirà la guarda en tres supòsits concrets:

Quan apreciï que un menor es troba en situació de desemparament, assumirà les funcions tutelars sobre el menor, i conseqüentment la seva guarda. Aquesta guarda podrà confiar-la, sota la seva vigilància, al Director d'un centre o persona/es que el rebin en acolliment qui, per delegació, exerciran els drets i obligacions inherents a la guarda.

Quan els titulars de la pàtria i potestat o guardadors legals ho sol·licitin, i el desemparament del menor sigui degut a causes de força major de caràcter transitori.

Quan ho acordi el Jutge, en els casos que legalment procedeixi. És a dir, quan el Jutge, durant el procediment de separació matrimonial, divorci o nul·litat, en causa penal o en el període previ de constitució de la tutela ordinària o com mesura cautelar, decideixi, com a mesura provisional, en benefici del menor, confiar la guarda a l'entitat pública.

Acolliment simple en institució.

És aquella mesura de protecció consistent en ingressar el menor en una institució pública o col·laboradora adequada a les seves característiques, amb la finalitat de rebre l'atenció i l'educació necessàries.

Acolliment simple i acolliment pre-adoptiu.

Figura que pot tenir un caràcter administratiu o judicial i que atorga la guarda d'un menor a una persona o nucli familiar, amb l'obligació de cuidar-lo, alimentar-lo i educar-lo per un temps, amb el propòsit d'integrar-lo en una vida familiar que substitueixi o complementi temporalment la seva vida familiar natural, amb independència de què els pares estiguin o no privats, totalment o parcial, de la pàtria potestat.

Segons la finalitat i objectius amb els que es realitzi l'acolliment, aquest pot ser de dos tipus:

- Acolliment preadoptiu: com a pas previ a l'adopció.
- Acolliment amb l'objectiu de reintegració a la pròpia família.

Adopció.

Figura jurídica que, per mitjà d'una decisió judicial, produeix entre adoptants i adoptat un vincle de filiació, al mateix temps que desapareix, malgrat algunes excepcions, els vincles jurídics entre l'adoptat i la seva família anterior.

1.2 CENTRES: CARACTERÍSTIQUES I TIPOLOGIA.

1.2.1 QUÈ ÉS UN CENTRE?

A nivell general, podem considerar que és un lloc on es poden atendre les necessitats del nen en aquells casos en què la família no pot o no està capacitada per fer-ho, o quan és precís protegir el nen/a, d'alguna forma d'abandonament, mals tractaments o explotació, o quan està en perill la seva integritat física, psíquica o moral. Per això, majoritàriament, els centres tendiran a reproduir les condicions de vida ordinària, amb unes dimensions reduïdes i abarçant franges d'edat amples.

Per tot això, el Centre haurà de ser un lloc on el menor pugui sentir-se acollit, segur i estimat (seguint la Llei 37/91, de 30 de desembre, sobre mesures de Protecció dels Menors desemparats: "Les institucions d'acolliment han d'ésser totalment obertes, integrades en un barri o una comunitat i han d'organitzar-se sempre en unitats que permetin un tracte afectiu i una vida quotidiana personalitzats). On es fomenti la convivència harmoniosa. On el nen/a trobi la fermesa de les figures adultes, necessària per al desenvolupament de la seva personalitat, la qual no és sinònim de rigidesa disciplinària.

On pugui desenvolupar el sentit de responsabilitat necessari per a la seva seguretat personal i autoestima, i responsabilitat davant la comunitat. On es potenciï el desenvolupament del seu procés evolutiu, que ha estat moltes vegades greument interferit, tendint a la seva autonomia i integració social.

On rebi l'educació integral i compensadora que respongui a les seves necessitats i carències. Des d'on mantingui contacte amb la seva família i l'entorn social d'origen (si es considera convenient), i l'entorn social del Centre, i que amb la seguretat que el Centre li proporciona, pugui anar canviant la seva visió, integració i incidència en el medi familiar i social.

On el nen/a pugui opinar sobre el seu funcionament i participar gradualment i de forma efectiva en la marxa general del centre.

I tot això, atenent aquests tres fets que condicionen i obliguen qualsevol acció:

- * Que el centre ha de ser, per a la majoria de casos, un recurs temporal limitat.
- * Que l'atenció als menors la fa un equip de professionals, a diferència de la família on la parella s'ocupa permanentment dels fills.

- * Que formen part d'una xarxa única, pública i interconnectada, que ha de permetre que els menors puguin passar d'un centre a un altre dins d'uns marcs coherents.

Hem definit els centres i ara cal que definim i que ens aproximem al titular de la competència, que dona cobertura legal a l'acció dels centres residencials educatius.

Anteriorment ja avançavem que tots els centres, sigui qui sigui el titular, formen part d'una xarxa única, pública i interconnectada. És a dir, que sigui qui sigui el titular, una entitat SAL o bé la mateixa administració, als efectes de la DGAI, hi ha una determinada capacitat de places en centres residencials d'acció educativa, sense discriminar el titular. I aquestes places tenen un tractament unificat i s'ocupen amb els menors tutelats o en guarda de la D.G.A.I., atenent, tan sols, les característiques del menor i les del centre. És, doncs, la D.G.A.I. qui decideix la ubicació dels menors d'acord amb criteris educatius. És possible i freqüent, doncs, que un menor passi d'un centre d'acollida gestionat per una entitat SAL a un centre de la pròpia D.G.A.I. i, després d'un any o dos, sigui traslladat a un altre centre gestionat per una entitat SAL diferent. Aquesta unitat i interconnexió, imprescindible per al funcionament de la D.G.A.I., ens obliguen a dotar-nos d'uns criteris educatius bàsics i d'unes normatives comunes per als grans temes.

D'altra banda, aquesta xarxa de centres, ha de respondre a les demandes que té la DGAI, tenint en compte que la intervenció que es fa als centres té un caràcter integrador i no ha de crear elements que puguin significar l'emergència de processos d'estigmatització en els menors per la seva assignació a grups amb rols i tipus de relació configurats. Per tant, s'evitarà l'especialització negativa dels centres. Només s'obriran centres especials: embarassades, menors amb trastorns psicològics, quan sigui impossible atendre'ls adequadament en els centres d'acció educativa. L'estada en aquests centres ha de ser molt limitada.

1.2.2 CRITERIS MÍNIMS EXIGIBLES.

A partir de l'Ordre 15 de juliol de 1987, queden regulades les condicions mínimes funcionals i materials dels Serveis i Establiments Socials per a la Infància i Adolescència. Ordre posteriorment revisada per l'Ordre del 27.12.91.

a) Condicions funcionals mínimes.

En l'Annex I, punt 1, queden recollides les condicions funcionals generals, de l'Ordre esmentada.

En el punt 2, es descriu la tipologia de Serveis.

El punt 3. 2.2.2 - Defineix com a Centres Residencials d'Acció Educativa, els dirigits a suplir durant un temps la llar familiar dels nens/es que per circumstàncies diverses, no poden romandre en el seu domicili, o mentre esperen una família acollidora.

El mateix punt remarca que el personal educatiu per als centres d'Infància i Adolescència, haurà de provenir del camp psico-pedagògic, i estarà compost, majoritàriament, per Educadors Especialitzats, mentre no es consolidi i hagin suficients promocions de la nova Diplomatura d'Educador Social.

L'educador, segons la Coordinadora Estatal d'Educadors, és un treballador social, professional de l'educació, que realitza el seu treball amb persones que es troben en situació de risc social i d'inadaptació, marginació i/o desestructuració personal. Les seves àrees d'intervenció són l'atenció a la infància i adolescència. El seu objectiu de treball és la normalització social dels subjectes, la seva autonomia personal i la seva circulació social en la xarxa social i institucional.

Intervé a nivell individual o de grups -des de l'espai de la vida quotidiana, domèstica i comunitària- utilitzant com a base de la seva actuació la relació. Complementa la seva tasca amb tècniques d'observació, anàlisi institucional, dinàmica de grups, entrevista personal, activitats lúdico-formatives, etc.

Programa, avalua i documenta els projectes que porta a terme, a l'igual que la seva intervenció.

Realitza un seguiment del procés educatiu de cada subjecte, intervenint en el màxim de globalitat possible en la seva vida (família, escola, barri, salut, treball, etc.), amb coordinació amb els diferents professionals dels diferents àmbits.

Detecta necessitats i determina el seu grau d'afectació. Treballa amb entitats, institucions i associacions. Realitza informes pedagògics i memòries. Gestiona recursos (derivats de l'aplicació del PEI). Es coordina amb altres professionals, entitats i serveis.

Participa en el disseny de programes i serveis per a aquest tipus de població. Pot supervisar la formació d'alumnes en pràctiques. És responsable, amb la resta de tècnics que componen l'equip del centre, del funcionament del seu projecte.

ratio:

En tots aquests equipaments hi haurà l'equip d'educadors especialitzats necessaris, segons les edats, la tipologia i el nombre de menors.

b) Condicions materials mínimes.

Igualment que les condicions funcionals, els mínims que ha de cumplir un centre, estan recollits en l'Annex 2 de l'Ordre de 15 de juliol de 1987, corresponent a la Direcció General d'Afers Socials les competències, quant a Registre i a Inspecció dels Centres.

1.2.3 ESPECIFICITAT DELS CENTRES.

Atenent la seva finalitat, atorgada per la legislació vigent, existeixen dos tipus de Centres: Centres d'Acollida i Centres Residencials d'Acció Educativa.

Els que responen a necessitats concretes d'acollida temporal, observació i diagnòstic dels nens/es acollits, a fi i efecte d'arribar a una proposta de mesura a la problemàtica detectada, són denominats CENTRES D'ACOLLIDA.

Centre d'Acollida

El Centre d'Acollida és el recurs que dona resposta immediata als casos que es precisa una intervenció d'urgència, quan es detecta que existeix greu risc per a la integritat física i/o psíquica del nen, o quan la complexitat del cas, dificulta o impedeix que sigui avaluat de forma ambulatoria en el seu territori.

En els Centres d'Acollida s'exerceix l'acolliment provisional del nen/a, atorgant-se l'atenció immediata i transitòria als nens abandonats i maltractats, amb la finalitat d'analitzar la seva problemàtica mitjançant un estudi diagnòstic, interdisciplinar, que permeti elaborar la proposta de mesura més adequada.

Centres Residencials d'Acció Educativa

Són els que, existint una avaluació i proposta de mesura, ofereixen una alternativa al medi familiar inexistent, deteriorat o en greu dificultat. Aquests últims serien els denominats CENTRE RESIDENCIAL D'ACCIÓ EDUCATIVA.

Com ja ha quedat definit en el punt 1.1.2, els Centres Residencials d'Acció Educativa són recursos alternatius a la família des d'on s'ha de facilitar una resposta a les necessitats materials, físiques, afectives, psíquiques i socials, tot procurant un desenvolupament global harmoniós dels nens/es atesos, encaminat a l'autonomia personal.

Els Centres Residencials d'Acció Educativa han de tenir present, el seu caràcter de recurs temporal, i per tant, han de posar especial èmfasi en treballar la tornada a casa de nen/a en els casos que sigui possible, o l'autonomia personal, o el possible acolliment en família aliena, i sempre a proposta de l'EAIA corresponent, o del SSAP en el seu defecte, per a aquells que no poden retornar a la pròpia. Donant així compliment al mandat constitucional de què "tot nen té dret a viure en família, ja sigui la pròpia o una altra alternativa...".

1.3 FINALITAT I OBJECTIUS DELS CENTRES

A l'hora de fixar les finalitats i els objectius dels centres, haurem de diferenciar els d'acollida dels residencials.

Els d'acollida tene dos grans objectius per aconseguir, que són:

- a) Donar resposta immediata d'acollida i protecció a qualsevol menor que estigui en situació d'alt risc i que no pugui, o no convingui al seu interès, continuar amb la seva família biològica i/o extensa, o en el nucli que li suposa risc.
- b) Fer un estudi i emetre un diagnòstic de la situació i de les necessitats del menor acollit, amb la corresponent proposta de mesura. (retorn a la família, acolliment familiar simple o preadoptiu, o acolliment en un centre residencial.)

Pel que fa als objectius i a les finalitats dels centres residencials d'Acció Educativa, cal recordar que aquests tenen assignada la funció substitutòria de la família, de manera temporal, per a aquells nens/es que, degut a diverses circumstàncies, no poden romandre en el seu medi familiar.

Tot això queda definit en la Llei de Serveis Socials, la Llei de Protecció de Menors, en la Llei de la Reforma del Codi Civil i les noves Lleis de Menors desemparats i adopció, i de tutela i institucions tutelars.

A partir d'aquestes lleis, la finalitat dels Centres seria:

. Acollir els nens en un ambient d'afecte, comprensió i seguretat moral i material.

. El centre haurà de satisfer les necessitats del nen, educació integral, tenir cura de la seva salut física i psíquica, vetllant pel desenvolupament harmoniós de la seva persona.

Per complir aquesta finalitat el centre haurà de disposar de tots els mitjans humans i materials necessaris.

El centre vetllarà per la relació del nen amb la seva família i el seu ambient natural, tret d'aquells casos que es vegin totalment negatius per a ell, en els que es tractarà de suplir aquesta mancança. Tanmateix, col·laborarà amb l'EAIA, o els SSAP en el seu defecte, per donar solució a la situació que va motivar l'ingrés, tot proposant en el seu moment els canvis de situació que corresponguin.

És important recordar dues de les afirmacions que es fan al context d'aquest Projecte Educatiu:

Una quan es recorda que els centres residencials d'acció educativa, s'han de veure com un recurs amb una durada limitada en el temps. Llevat d'aquells casos excepcionals on no és possible el retorn a la família biològica, ni és possible l'acolliment simple ni preadoptiu. Els centres han d'elaborar un Programa Educatiu Individual cada curs, fixant els objectius i els períodes de revisió. Convé que tots els professionals, i totes les estructures que intervenen en el procés, treballin amb aquesta concepció de temporalitat limitada i que, per tant, es facin els esforços per trobar la solució adient a cada cas, aconseguint que l'infant sigui preparat per viure la situació definitiva.

L'altra, que l'atenció al menor en un centre la fa, un equip de professionals, a diferència de la família on la parella s'ocupa dels fills. Caldrà, doncs, que aquest equip d'educadors assumeixi plenament els objectius del centre i que conegui els de cada menor, per tal d'evitar accions descoordinades i contradictòries que impedeixin d'assolir els objectius fixats. Així mateix, caldrà vetllar per la formació i el reciclatge d'aquests equips.

1.4 CONCEPTE D'EDUCACIÓ INTEGRAL.

Reconeixent que els Centres de Menors tenen la finalitat de proporcionar una educació que segons la Constitució Espanyola "Tindrà per objecte el ple desenvolupament de la personalitat humana en el respecte als principis democràtics de convivència i als drets i llibertats fonamentals" (article 27.2) i que la Declaració dels Drets de l'Infant puntualitza com "...una educació que afavoreixi la seva cultura general i li permeti, en condicions d'igualtat d'oportunitats, desenvolupar les seves aptituds i el seu enteniment individual, el seu sentit de responsabilitat moral i social i esdevenir un membre útil de la societat", (Principi VII), cal assenyalar que l'educació que correspon proporcionar als menors a les institucions ha d'ésser integral i compensadora.

Entenem per educació integral aquell procés que afavoreix i posa a disposició de l'educant els elements necessaris per a assolir un grau òptim de maduresa com a persona i membre actiu de la societat.

Per educació compensadora entenem que el procés educatiu ha d'ésser tal que ajudi el menor a superar les seves deficiències i transtorns en condicions d'igualtat d'oportunitats.

La igualtat d'oportunitats no significa igualtat col·lectiva sinó que cada individu té dret al tractament educatiu més adient per arribar a un grau òptim de desenvolupament de totes les seves potencialitats.

Totes les potencialitats de la persona estan interrelacionades d'una manera dinàmica, de tal forma, que cada una d'elles influeix i és influïda per les altres.

La maduració serà fruit d'aquesta interrelació continua, del contacte, intercanvi i influència mútua de la persona i l'entorn.

A efectes metodològics contemplarem per separat alguns dels diferents aspectes en els quals es manifesten les potencialitats, tenint en compte que aquests aspectes no es donen aïlladament:

Aspecte físic:

Tot el que fa referència a l'anatomia i fisiologia de l'organisme, implica el coneixement, la cura i acceptació del propi cos.

Aspecte afectiu:

Tot el que fa referència a les emocions que la persona és capaç de sentir i/o manifestar.

Aspecte cognoscitiu:

Tot el que fa referència a allò que la persona és capaç d'integrar mitjançant el coneixement.

Aspecte ètic:

Tot el que fa referència a una escala de valors que regeix el comportament de l'individu en/i envers el grup social.

- Article 27.3 de la Constitució Espanyola: "Els poders públics garanteixen el dret que assisteix als pares per tal que els seus fills rebin la formació religiosa i moral que vagi d'acord amb les seves conviccions".
- Llei Orgànica 8/85, de 3 de juliol:
"Els pares o tutors, en els termes que les disposicions legals estableixin, tindran dret:
. Que els seus fills o pupils rebin la formació religiosa i moral que estigui d'acord amb les seves pròpies conviccions". (art. 4t.).
"Tots els centres públics desenvoluparan les seves activitats ... amb el respecte de les opcions religioses i morals a les quals fa referència l'art. 27,3 de la Constitució. (art. 18.1)

Aspecte conatiu-volitiu:

Tot el que fa referència que la persona arribi a actuar d'una manera determinada per integració dels aspectes anteriorment citats. Una de les principals manifestacions d'aquest aspecte és la relació de la persona amb els altres com a individus i com a grup social.

Aspecte cultural:

Els menors acollits a centres residencials o d'acollida rebran una formació per a millorar el coneixement de la llengua i cultura catalana, que els permeti una millor integració en aquesta comunitat, d'acord amb el que preveu la Llei 7/83, de normalització lingüística a Catalunya. Caldria, a més, afavorir el coneixement dels aspectes culturals propis del seu nucli de procedència.

1.5 SITUACIONS DELS INFANTS ATESOS EN CENTRES EDUCATIUS.

Els nens que ingressen als Centres ho fan a partir de dues situacions concretes que donen lloc a dues mesures administratives diferents:

Situació de desemparament, es pot produir, de fet, a causa de l'incompliment o d'impossible, o inadequat exercici dels deures de protecció, per les lleis, per a la guarda dels menors, quan aquests quedin privats de la necessària assistència moral o material.

Situació de guarda temporal, d'aquells nens/es, quan els qui tenen la potestat sobre ells es veuen impeditos d'atendre'ls per enfermetat o altres causes greus, i quan d'acord amb l'EAIA, o el SSAP en el seu defecte, així ho sol·licitin a l'Entitat Pública i aquesta ho acordi, o arribi a un Acord el Jutge, en els casos que legalment procedeixi.

En ambdós casos és evident que la causa de separació del menor de la seva família, no és, en la majoria de casos, el menor, sinó la família i el medi social. I les problemàtiques familiars i socials solen generar diverses situacions conflictives que són força comunes als menors que són acollits als centres residencials d'acció educativa. D'entre aquests aspectes problemàtics, que en molts casos poden ser considerats com a indicadors de risc, cal remarcar els següents:

- Situacions familiars.
- Situacions del medi social.
- Situacions personals.

Situacions familiars.

- Famílies que ja tenen algun fill institucionalitzat en algun equipament residencial dels Serveis Socials.
- Famílies amb algun progenitor que presenta alguna drogodependència.
- Famílies amb algun progenitor empresonat.
- Famílies formades per un sol adult quan, a més a més, existeixen dificultats econòmiques importants, o bé es donen dificultats pel tipus de treball d'aquest progenitor.
- Famílies amb acumulació de diferents dificultats personals de diferents membres.
- Famílies amb conflictes interns violents entre els adults.

- Famílies sota la responsabilitat d'adults especialment incapacitats per mantenir una relació educativa adequada a l'edat i circumstàncies del noi/a.
- Famílies residents en habitatges insalubres o altament deficients.
- Famílies amb algun fill sota mesures judicials.
- Famílies prematures.

Situacions del medi social

- Entorn que ofereix abundor d'imatges identificadores no desitjables.
- Entorn social predisposat a rebutjar el noi/a per les seves característiques.
- Alt índex de delinqüència o de victimització.

Situacions personals del noi/s.

- Nois/es amb indicis d'haver estat maltractats físicament o psíquicament, o abusats sexualment.
- Nois/es desatesos o semiabandonats pels seus progenitors.
- * Nois/es que presenten problemàtiques emocionals o caracterials importants.
- Nois/es amb bloquetjos d'aprenentatge importants, no derivats de les seves limitacions intel·lectuals congènites o traumàtiques.
- Nois/es amb problemes de desnutrició o de manca d'higiene importants.

2.- PROJECTE MARC EDUCATIU D'ORGANITZACIÓ I GESTIÓ DEL CENTRE.

Dels principis generals exposats anteriorment, se'n deriva el dret dels infants i joves atesos a ser respectats físicament i personalment, a ser educats de manera integral i compensadora, a participar en la vida ciutadana, a manifestar les seves opcions i conviccions, i a participar en la gestió del centre en la mesura de les seves capacitats en un marc d'igualtat d'oportunitats.

Els processos educatius han d'estar fonamentats en projectes que contemplin les necessitats individuals dels infants, els facilitin la comprensió de la seva realitat i el procés de socialització.

Aquest marc que ve configurat pel projecte de gestió del centre que inclou diversos instruments d'organització i gestió. Bàsicament està compost pel Projecte Educatiu, el Reglament de Règim Intern, la Programació General (Pla Anual), el Projecte de Pressupost i la Memòria de Gestió.

I per una proposta d'ordenació dels procediments administratius, que es desenvoluparà posteriorment.

2.1 - ORGANITZACIÓ I GESTIÓ DEL CENTRE.

El Centre educatiu és quelcom diferent de la suma d'actuacions dels diferents professionals que intervenen en el seu marc. Si acceptem això, l'estem considerant com a organització.

Entenem per organització "donar a una cosa estructura orgànica", és a dir, constituir un conjunt d'òrgans susceptibles de realitzar unes funcions específiques, de manera que l'acció coordinada de tots ells, produeixi un funcionament global de l'organització.

Una bona organització es caracteritza per un conjunt de factors com ara: ordre, coordinació vertical i horitzontal, sinergia grupal (conjunció de les forces individuals per a la consecució dels objectius), planificació, execució, control, ...

La creació o constitució d'un conjunt d'òrgans (unipersonals i col·lectius), l'acció conjuntada dels que, en relació amb uns recursos materials i formals, dona el funcionament global del Centre.

L'organització suposa:

- Finalitats i objectius seqüenciats i prioritzats en funció de necessitats.
- Grup de persones estructurades.
- Divisió de tasques i assignació de funcions segons els objectius.
- Recursos inventariables i pressupostaris.
- Un sistema de regles que recullin els drets i els deures de les persones.
- Un sistema de procediment per tal d'afrontar qualsevulla situació problemàtica.
- Que es donin relacions formals i informals.
- La raó de ser fonamental del Centre, entès com a organització, és la consecució dels objectius plantejats, i per tant, són aquests els fonaments de l'organització. Assolir els objectius proposats ha de determinar el tipus d'organització; és a dir, l'estructura i la relació entre els òrgans, l'assignació de les tasques a realitzar.

La gestió es refereix bàsicament a la producció o realització d'activitats (funcionament). La gestió indica el conjunt d'activitats o operacions generades pels diferents òrgans, que tendeixen a aconseguir els objectius plantejats.

La gestió és complementària amb l'organització, mentre que l'organització estructura i ordena, la gestió actua i opera.

ORGANITZACIÓ : ESTRUCTURA

- Finalitats i objectius.
- Òrgans i funcions.
- Recursos.

GESTIÓ : FUNCIONAMENT

- Plans d'actuació (objectius concrets prioritzats).
- Recursos: humans, materials, formals.
- Coordinació i control.
- Avaluació (retroalimentació).

2.1.1 CRITERIS D'ORGANITZACIÓ I GESTIÓ.

Organització

Hem fixat, des del context Institucional i legal en el qual es mouen els centres, la seva definició, segons els tipus i les seves finalitats. Per tal que això tingui una traducció a la realitat, caldrà una acció educativa diària als centres, organitzada de manera que s'optimitzin al màxim els recursos humans i materials disponibles i que, amb el mínim desgast, s'aconsegueixi l'execució dels objectius previstos.

Cal ara, doncs, establir quin és el model organitzatiu base sobre el que cada centre s'adequarà segons les especials característiques.

Atès que les dimensions dels centres són molt diverses, així com els recursos materials i els espais físics i també les tipologies de menor, només es poden fixar aquí alguns dels criteris més generals que cada centre haurà d'adaptar a la seva pròpia realitat.

La participació

La millor organització és la que possibilita l'acompliment dels objectius. La participació en la gestió del Centre de tots els seus membres, és l'element bàsic de consolidació de la tasca que es realitza i és un fet educatiu per si mateix, ja que:

- Reconeix el valor de la persona.
- És una mostra de responsabilitat en una tasca comuna.
- Prepara per a la convivència i treball social i solidari.

La participació la podem definir com l'acció d'intervenir en processos de planificació, d'execució o de control. Més específicament, la participació dins dels Centres, suposa que aquesta intervenció sigui sobre les tasques d'organització i de gestió.

La participació en els Centres és indispensable, tant per conduir-los millor en una societat plural i cada vegada més complexa, com per al perfeccionament mutu i l'enriquiment humà dels seus membres. Cal que es reconegui definitivament en els Centres educatius, com es fa en altres institucions, perquè educar és capacitar per a la col.laboració, i això només s'aconsegueix amb la participació.

Tots els membres, professionals, infants, ... han d'intervenir en els processos d'organització i gestió del Centre.

D'acord amb uns principis, la participació pot ser acomplerta per persones o per un conjunt d'elements personals, i desenvolupada segons llur capacitat i competències en àmbits diversos. Pot manifestar-se en nivells ben diferenciats, vol atènyer unes finalitats, i necessita uns òrgans per fer-se efectiva.

Formació

L'equip educatiu del centre ha de tenir una formació inicial adequada i suficient. Cal, de tota manera, que els educadors i el personal de serveis, actualitzi els seus coneixements teòrics i pràctics de forma continuada. Per això cal que tots els professionals aprofitin els recursos formatius existents (publicacions, conferències, cursos, seminaris, etc.). Així mateix, la DGAI impulsarà programes de formació oberts als educadors especialitzats i al personal de serveis.

Tammateix, i per les pròpies característiques del treball educatiu en centres, sembla convenient estimular a les entitats titulars dels centres a que facilitin la supervisió dels equips educatius, per tal de comptar amb l'assessorament d'un professional qualificat, extern a l'equip i a la institució, que pugui ajudar els membres de l'equip a elaborar les tensions internes i a abordar, més objectivament, els processos educatius dels menors.

2.1.2 PRINCIPIS DE PARTICIPACIÓ:

a) Corresponsabilitat.-

Tots els membres assumeixen el compromís d'aportar la seva creativitat, recerca i suport per a dur a terme les decisions que es prenguin.

Les responsabilitats individuals són reconegudes i assumides per tots, i alhora exigides en harmonia i complementarietat.

Cadascun ha d'incidir en la gestió del Centre, en grau proporcional a la pròpia responsabilitat, preparació i funció específica.

b) Subsidiarietat.-

A partir de l'organització concreta i les formes de gestió establertes i definides en els reglaments, els òrgans superiors de gestió han de respectar les atribucions dels inferiors, i no envair els camps que els són propis.

c) Globalitat.-

Totes les actuacions han de planificar-se tenint en compte el conjunt, per tal d'assolir la unitat i coherències necessàries.

d) Cooperació.-

Treballar, prenent part amb els altres, en una tasca feta en comú.

e) Coordinació.-

Combinar harmònicament i posar en ordre tots els esforços, per tal d'assolir un conjunt i realitzar una acció comuna.

f) Autoritat.-

Regulació del funcionament dels diferents òrgans en funció de les tasques i atribucions assignades, i a compliment o execució dels acords presos.

2.1.3 PERSONES O ELEMENTS PERSONALS.

La participació ha d'estar oberta a la intervenció de:

- a) Educadors.
- b) Nois.
- c) Personal d'Administració i Serveis.
- d) Òrgans unipersonals de govern.
- e) Titularitat.
- f) Direcció.

Direcció

Tot equip educatiu ha de guiar-se, en la seva tasca educativa i de gestió del centre, per unes directrius clares i consensuades, que canalitzin les intervencions, aportin criteris referencials d'actuació i permetin assolir els objectius tant d'organització i gestió del centre com els objectius individuals dels nens.

Per raons legals, cal que a tots els centres hi hagi una figura que assumi la responsabilitat de les guardes dels infants, per la qual cosa decidirà, en última instància, qüestions referents als mateixos.

Aquesta figura serà, preferentment, un pedagog o un educador especialitzat. En qualsevol cas tindrà una formació universitària mínima de grau mig, i experiència en educació especialitzada. Assumirà les relacions institucionals del centre davant la DGAI, i conjuntament amb el tutor pel

que fa al seguiment i revisió dels casos concrets, tant amb la DGAI com amb els altres professionals: EAIA, SSAP, etc.

Depenent de la mida, tipologia, organigrama institucional del centre, etc., podran derivar-se diferents models organitzatius i de direcció que hauran d'especificar-se en el Projecte Educatiu de cada centre.

El Tutor

Per tal que la diversitat de figures referencials adultes, educadors, personal de serveis, etc., no augmentin la confusió del menor, convé que cadascun tingui assignada una tutoria en forma de parella pedagògica. Tot menor ha de tenir un educador i una educadora que siguin els encarregats especialment del treball amb el menor i l'encarregat del disseny, seguiment i avaluació del seu PEI. S'han de convertir amb els seus referents estables al centre. Han de ser les persones que li puguin transmetre, especialment, els models de comportament adult que la seva família no li pot oferir, i en els quals ha de trobar, a més d'aquests referents, la confiança, l'afecte i la seguretat que necessita. Si bé la tutoria l'assumirà un dels dos, l'altre exercirà com a co-tutor, i això garantirà la presència diària d'un dels dos, evitant que el menor, en raó dels torns de treball, passi diversos dies sense poder contactar amb el tutor.

L'Equip Educatiu

L'equip educatiu participarà en l'elaboració i en l'execució del projecte de gestió del centre. Cada un dels instruments de funcionament del projecte de gestió hauria de ser informat pel conjunt de l'equip, abans de ser proposat a la DGAI.

Estarà compost per personal qualificat amb la titulació suficient de grau mig i amb experiència en educació especialitzada i per aquelles persones que hagin aconseguit l'idoneïtat, mentre no surtin suficients promocions de la Diplomatura d'Educació Social.

Els membres d'aquest equip són els qui tenen la responsabilitat professional del bon funcionament educatiu del centre i, per tant, de que el progrés dels menors sigui el prefixat al P.E.I.

Independentment de l'organització dels equips en funció del número de membres que hauran d'estar equilibrats en homes i dones, etc., caldrà tenir en compte i respectar els següents principis:

- * Que cada menor tingui un referent estable d'adult, tant d'home com de dona. S'haurà d'estructurar l'equip de manera que cada parella d'educadors tingui un determinat nombre de menors als qui fa el se-

guiment més directe i, d'entre ells un serà el tutor a qui els menors s'adrecen per resoldre els seus dubtes, problemes, neguits, necessitats, etc.

- * Cal que els torns horaris dels educadors permetin el major i millor contacte possible amb els menors. Els horaris es faran, doncs, en funció dels interessos dels menors, tot respectant els drets laborals dels educadors.
- * Es vetllarà molt especialment per la transmissió d'informació sobre els menors d'un torn a l'altre. Remarcant els aspectes destacables i passant aquella informació que ajudi l'educador a millorar la realització del seu treball.

Les funcions dels membres l'Equip Educatiu són:

a) Referent al menor:

- Recollir informació general del menor.
- Informar del funcionament del centre al menor.
- Observar la conducta del menor i incidir sobre els seus hàbits.
- Ajudar el menor en el coneixement i la concienciació del seu àmbit social.
- Atendre les necessitats i demandes del menor segons la seva personalitat durant la seva estada al centre, procurant que estigui ben atès en tots els aspectes.
- Realitzar les tutories i orientacions individuals dels menors.
- Motivar el menor per a la realització de les activitats que afavoreixin al seu desenvolupament maduratiu.
- Fomentar la integració i convivència del menor en el grup.
- Motivar el menor a fi que participi activament en el seu projecte educatiu, incidint en les escales de valor i creixement personal, en coordinació amb l'equip.
- Intervenir en la solució de les situacions conflictives amb finalitat educativa.
- Acompanyar el menor en aquells desplaçaments que facin necessària la seva presència.
- Vetllar i educar per l'us planificat i normalitzador de la dotació econòmica del menor.
- Treballar les carències afectives dels menors a fi de fer-los adquirir un nou equilibri emocional.
- Motivar el menor perquè utilitzi els recursos interiors i exteriors, i fer-ne el seguiment.
- Fer complir tots els termes establerts en la normativa del projecte educatiu, pel que fa a reforços tendents a l'optimització de l'educant.
- Desenvolupar els objectius educatius, implicant-se amb el menor, en la vida quotidiana del centre: neteja, cuina, manteniment, etc.

b) Referent a l'equip educatiu:

- Programar, realitzar i revisar activitats socio-culturals pels menors d'acord amb el projecte educatiu del centre.
- Crear i proposar nous recursos.
- Organitzar i participar en l'aula escolar i en els tallers d'aprenentatge juntament amb la resta de l'equip tècnic.
- Mantenir reunions amb l'equip per tal d'establir criteris unificats d'actuació.
- Seguiment de les actuacions del menor. Elaboració dels informes i protocols.
- Comunicacions de forma global i específica al torn següent.
- Participar en l'avaluació del projecte individualitzat del menor.
- Participar en l'elaboració del projecte educatiu del centre i la seva revisió.

c) Referent a la institució:

- Assumir la línia educativa del centre, respectant la línia de l'equip.

Personal de Serveis

Aquells centres que compten amb personal de serveis, han de tenir present que aquestes figures adultes han de ser elements de reforç educatiu en la vida quotidiana. La cuina, la compra, la neteja de la casa, etc., són feines del dia a dia, que tenen uns components educatius clars. Cal doncs, que els educadors treballin amb els menors, els aspectes educatius de la vida quotidiana, en col.laboració, i amb respecte, al personal de serveis.

Tammateix, cal que aquest personal sigui conscient sobre on fa la seva feina i vegi les repercussions que pot tenir en els menors la manera com treballa i la seva relació amb els menors. Per aquest motiu el personal de serveis depèn del director del centre.

Els Menors

Són el col·lectiu més important per dues raons. Sense la seva presència no hi ha centre i, en una relació educativa, el subjecte, la part actora i més important és l'educand, en el nostre cas el menor, i com a tal protagonista s'ha d'assegurar la participació en el seu procés institucional i educatiu.

En aquest apartat, a l'hora de parlar d'organització, i com als altres, cal tenir present factors com el nombre, l'edat, la tipologia.

Ens haurem de limitar, doncs, a donar uns elements generals que es podran complir en major o menor grau, atenent les diferents variables. Aquests elements són:

- * El centre és, provisionalment, la casa del menor, és la seva llar on ha de ser algú individual, on ha de tenir la seva intimitat, i el seu espai propi.
- * Els horaris i les activitats, els menús, etc., estan en funció dels menors, mai en funció dels adults.
- * El menor participa, en la mesura de les seves possibilitats, en la vida quotidiana del centre, tant en les feines domèstiques, com en les decisions de la vida col·lectiva i individual. (vacances, lleure, activitats extraescolars, etc.)
- * Es respectarà, sempre que sigui un element positiu, el grup de convivència com a instrument educatiu.

La llengua pròpia de l'Administració Educativa

La llengua catalana ha de ser el vehicle d'expressió normal en tots els centres, tant en les activitats internes com les de projecció externes.

Així mateix, els/les Directors/ores dels Centres vetllaran perquè la llengua catalana sigui el vehicle d'expressió normal en totes les reunions. En tot cas, i sense excepció, cada educador es podrà expressar en la seva llengua habitual en les reunions.

El català serà emprat en totes les actuacions administratives de tots els centres propis i col·laboradors, (informes, programacions, oficis, cartes, documents,...) i les comunicacions externes han de ser en català o en els dos idiomes oficials.

2.1.4 ÒRGANS i FUNCIONS.

A qualsevol centre hi ha un seguit de funcions que s'han de realitzar per garantir l'adequat funcionament. Aquestes funcions es realitzen, decideixen i proposen, des dels diferents òrgans de gestió, decisió, participació i proposta, que han de tenir tots els centres. Aquests òrgans estaran formats per una sola persona -unipersonals- o per un conjunt -col·legiats. En qualsevol cas, el projecte de cada centre establirà les atribucions de cada òrgan, de manera que en tot moment estigui clar per a tothom qui pot fer què.

D'entre les funcions que s'han de regular en tots els centres, es poden destacar les referents a :

- L'alimentació del centre.
- L'educació dels menors.
- El treball dels menors.
- La higiene del centre.
- La salut dels menors -tant col·lectiva com individual-.
- L'aplicació de la normativa del centre.
- Les activitats de lleure -individuals i col·lectives-.
- La programació de vacances i d'altres activitats.
- Les decisions economico-administratives.

Totes aquestes funcions, tant pel que fa a la seva realització, decisió com proposta, han d'estar assignades a algun òrgan de gestió, decisió o consulta.

Aquests òrgans poden ser:

- L'Assemblea de menors
- El tutor
- El personal de serveis
- El responsable del centre
- L'Administrador
- El conjunt de l'equip educatiu.

Dependrà de les característiques del centre, de la pròpia entitat titular, dels menors atesos, etc., que la distribució de funcions en els diferents òrgans es faci d'una o altra manera.

2.1.5 CRITERIS METODOLÒGICS

Dins d'aquest apartat, cal establir els trets comuns a tots els centres sobre el "Com s'educa als centres".

En aquest apartat, que concreta l'acció educativa, les diferències de tipologia de menor, d'edat i de situació, tampoc permeten una unificació de criteris més enllà d'aspectes generals.

Els centres que acullen menors de la Direcció General d'Atenció a la Infància, es regiran i actuaran d'acord amb els següents principis:

- Educació activa. En el sentit de considerar el menor com a subjecte del seu procés, respectant les fases de la seva pròpia evolució i no proposant objectius que impliquin haver aconseguit d'altres que encara no ho estan.
- Educació integral. Cal treballar tots els àmbits del menor: el físic, psíquic, afectiu, social i cultural. El menor és una unitat que ha de créixer harmònicament. Caldrà proposar-se seguir el seu creixement de forma global.
- Educació compensadora. Caldrà atendre de forma prioritària, els aspectes més deficitaris del menor, per tal de possibilitar un creixement harmònic de l'individu.
- El treball educatiu es farà en base a objectius individualitzats recollits al P.E.I. de cada menor, que s'avaluaran periòdicament.
- La utilització dels elements de la vida quotidiana normalitzada és un estri bàsic en l'educació dels menors als centres.
- Implicar el menor, dins les seves possibilitats, en la vida del centre, responsabilitzant-lo i fent-lo participar, serà una de les eines educatives del centre.
- El mestratge, o educació per imitació, serà l'eina més important de transmissió de valors. Cal que tots els educadors siguin molt conscients d'aquesta realitat per tal que en tot moment la seva actuació davant els menors, els ajudi a aconseguir els objectius proposats.
- Els centres hauran de treballar per transmetre els valors ètics socialment reconeguts, com són: la solidaritat, el respecte, la llibertat, la democràcia, la responsabilitat, etc. Així mateix, els centres podran educar en aquells valors propis de la seva confessió religiosa, respectant, però, la llibertat de consciència a que té dret cada menor.

Tammateix, respectarà i facilitarà l'educació religiosa pròpia del menor, encara que el centre sigui laic o d'altra confessió.

- Els criteris d'aplicació del reglament de règim interior seràn unificats i quedarà explicitat, entre altres punts, el sistema de premis i sancions.
- La normativa interna del centre, en tot allò que afecta la vida del menor, serà coneguda per aquests des del primer dia de la seva estada als centres.

Els mitjans materials

El centre, com a tal, ha d'estar dotat dels elements suficients que permetin una vida digna dins els estandars de qualitat de vida del país.

Cal seguir la tendència de normalització màxima de la vida dels menors, motiu pel qual són preferibles les residències petites, el més similars possibles a una llar familiar ordinària, tant en el mobiliari com en els estris, com en els espais.

L'horari

L'horari és un element clau de l'organització. Hem dit ja alguna cosa al parlar dels altres aspectes. En l'acció educativa que es segueix en un centre, que és vivencial i que s'adreça al menor en el seu conjunt físic, psíquic, afectiu i social, un element que aporta ordre i ajuda a l'estructuració és un horari de vida que es segueixi. I més amb uns menors, molts dels quals pateixen una greu mancança d'elements estructurants.

La primera característica que ha de tenir l'horari és que ha d'estar pensat en funció dels menors. I si és un centre vertical podrà haver-hi 2 o 3 horaris diferents. Ha de respectar les necessitats biològiques del menor, fonamentalment pel que fa a l'alimentació, l'higiene i el repòs. Ha d'atendre les necessitats formatives-escolars, si és el cas, establint espais de temps d'estudi, repàs, reforç, etc. I ha d'atendre, també, les necessitats lúdiques. L'infant i l'adolescent han de poder jugar i relacionar-se.

L'altre característica bàsica és que l'horari s'ha de complir, perquè s'ha fet de manera realista i coherent.

2.1.6 ÀMBITS DE GESTIÓ DEL CENTRE.

Partint de les àrees de gestió que sorgeixen de les necessitats plantejades pel propi Centre, sorgiran elements i pautes de reflexió per a l'elaboració del projecte de gestió del Centre.

2.1.6.1.- ÀMBIT DE COORDINACIÓ I GESTIÓ.

És el nucli de decisió del Centre:

- Coordinació i control-regulació.

. Prioritat de la comunicació com a mitjà d'informació i com a catalitzador d'un clima grupal positiu.

. Procés de seguiment i control de les decisions de l'organització.

- Participació i presa de decisions.

. Potenciació de la participació dels diferents professionals del Centre.

. Presa de les decisions a través d'una planificació prèvia, d'una aplicació coherent i un seguiment i avaluació que aporti informació.

- Relacions institucionals.

. Relació del Centre amb les Administracions Públiques, culturals, esportives, productives, etc.

- Direcció de personal.

. Direcció del personal educatiu, d'administració i serveis.

. Sempre escoltar, orientar, advertir. Quan calgui, sancionar.

- Direcció tècnico-pedagògica.

. Aplicació de la línia pedagògica del Centre.

. Garantir que les tècniques emprades pels educadors, s'ajustin a la línia pedagògica.

. Orientació, seguiment i control, pel que fa a l'organització de la vida quotidiana i dinàmica grupal dels nens.

- Direcció administrativa.

. Orientació, seguiment i control de la gestió administrativa.

. Tenir cura de la documentació.

. Vetllar per la simplicitat i l'eficàcia de la secretaria.

- Direcció econòmica.

. Orientació, seguiment i control dels pressupostos.

. Sortida de recursos humans, materials i econòmics.

. Mantenir actualitzat l'inventari.

. Gestionar el manteniment i conservació del Centre.

- Supervisió i avaluació.

2.1.6.2.- ÀMBIT EDUCATIU.

Per definició els centres són institucions educatives. Seria doncs, aquest àmbit, el més important de tots, estant els altres al servei d'aquest, que és on rau la raó de ser de la institució.

Dins aquest àmbit, és fonamental partir de la definició pedagògica del centre que inspirarà i marcarà els següents apartats.

1.- Objectius educatius dels menors. PEI. La definició dels objectius es farà a partir del diagnòstic actual del menor. Aquest diagnòstic o avaluació inicial, surt de la informació prèvia a l'ingrés i del període d'observació del primer mes d'estada del menor al centre. Considerant l'estat de maduració (cognoscitiu, afectiu, psicomotriu, de socialització, etc.) El grau de consolidació d'aprenentatges d'hàbits, habilitats, destreses, valors, normes, etc.

2.- Un cop fixats els objectius, i el seu calendari d'acompliment, caldrà fixar les estratègies d'intervenció, criteris a utilitzar, etc. Alguns seran comuns per a tots els menors (horari, calendari, espais), pe-

rò hauria d'haver una atenció individualitzada que permeti l'assoliment dels objectius individuals, mitjançant:

- . L'acció tutorial que impulsi el coneixement individual i grupal dels nens i les relacions entre ells i els educadors, tot orientant cap el creixement en maduració personal.
  - . La coordinació dels educadors: estudi de casos, intercanvi d'informacions i valoracions
  - . L'organització dels nens:
    - grup convivencial i de referència
    - el gran grup
    - els petits grups
    - el tractament de la individualitat
  - . La dinàmica grupal educadors-menors
  - . La utilització i coordinació amb els recursos externs (escola, treball, entitats de lleure i esport, altres possibles professionals que incideixen sobre el menor, etc.
- 3.- Cal, per últim, dins aquest àmbit preveure l'acció de control del procés educatiu. S'han d'establir els mecanismes per garantir, en tot moment, que s'estan aconseguint els objectius i que si no és així ens permeti reconsiderar, bé els propis objectius que poden no haver estat ben dissenyats, o bé les estratègies d'intervenció que poden no ser adequades.

2.1.6.3.- ÀMBIT DE SUPORT DE SECRETARIA I ADMINISTRACIÓ.

- Gestió econòmica.
  - . Elaboració del pressupost a partir dels objectius.
  - . Participació en l'elaboració.
  - . Aplicació transparent.
  - . Avaluació de l'aplicació.
  - . Actualització de l'inventari.
  - . Manteniment de l'edifici, mobiliari i recursos.
- Gestió administrativa.
  - . Secretaria del Centre.
  - . Documentació oficial del Centre i dels nens.

2.1.6.4.- ENTORN FAMILIAR.

- Entrevistes amb la família.
- . Comunicació pares-Centre (educador, director, coordinador, tutor).
- . Oferir assessorament educatiu als pares, d'acord amb el pla de treball de l'EAIA o, en el seu defecte, del SSAP.
- Visites pares-fills.
- . Valorar les repercussions de les visites en el nen.
- . Proposar canvis en el règim de visites.
- Sortides i vacances amb els pares.
- . Valorar les repercussions de les sortides i les vacances en el nen.
- . Proposar canvis del règim de sortides i vacances.
- Relació amb les institucions que tracten amb la família.
- . Obtenir informació sobre l'evolució familiar, bàsicament amb SSAP i EAIAS.
- . Establir plans d'actuació.
- . Treballar el retorn del nen amb la seva família.
- . Intervenir en la proposta de canvi de mesura.

- Relacions amb la família substitutòria

Sempre que existeixi una proposta del Servei d'Acolliments Familiars i Adopcions, i seguint el seu Reglament.

2.1.6.5.- RELACIONS EXTERNES

Com ja s'ha indicat anteriorment, els centres prioritzen sempre la utilització dels recursos que ofereixi la xarxa pública per integrar al màxim el nen en una vida normalitzada.

- Utilització de l'entorn

- Incorporar experiències, realitats i recursos de l'entorn a la programació.
- Col.laboracions puntuals de persones alienes als centres, en les activitats programades.

- Participació del centre educatiu en la vida socio-cultural de l'entorn

- Participació en les activitats que potenciïn la projecció del centre.
- Participar en programes ciutadans.

2.2.- INSTRUMENTS PEL FUNCIONAMENT DEL PROJECTE DE GESTIÓ DEL CENTRE

El Projecte de Gestió de Centres inclou diversos instruments d'organització i gestió amb àmbits diferents de temporalització, bàsicament està compostat per:

- El Projecte Educatiu
- Reglament de Règim Intern
- Programació General (Pla anual)
- Projecte de pressupost
- Memòria de Gestió.

Aquests cinc documents són complementaris i tanquen el circuit d'organització i gestió.

El Projecte Educatiu i el Reglament de Règim Intern ens proposen l'organització d'un centre a mig i llarg termini.

La Programació General, el Projecte de Pressupost i la Memòria, estructuren el funcionament a curt termini (normalment un any).

Aquest conjunt d'instruments conformen l'estil de gestió del centre educatiu.

PROJECTE EDUCATIU

PROGRAMACIÓ
GENERAL

PROJECTE DE
PRESSUPOST

REGLAMENT DE
RÈGIM INTERIOR

MEMÒRIA DE
GESTIÓ

Passem ara a descriure cadescun d'aquest elements.

2.2.1.- EL PROJECTE EDUCATIU DEL CENTRE

El Projecte Educatiu del Centre es defineix com "una proposta integral que permet dirigir coherentment el procés d'intervenció educativa a un centre".

Sobre això cal destacar que:

- Ha de ser de Centre; producte del diàleg i consens de les diverses persones que intervinguin en la seva elaboració i aplicació. Ha de ser participat i democràtic.
- Ha de ser integral; fent esment de tots els àmbits de la gestió (directiu, tècnic o pedagògic, administratiu, serveis, etc.).
- Ha de servir de punt de referència de les actuacions i directrius del centre, resumint també els plantejaments ideològics.
- Com a projecte ha de preveure l'acció. Té un plantejament prospectiu.

Pel que fa al contingut el Projecte Educatiu del Centre "és un instrument per a la gestió, que registra i defineix els trets d'identitat del centre, formula els objectius que pretén assolir i expressa l'estructura organitzativa de la institució".

La ineficàcia i manca d'estructuració que solen generar els procediments de gestió bassats en la improvisació o la rutina, justifiquen l'elaboració i implantació d'un Projecte Educatiu com a instrument útil per:

- Evitar aquesta improvisació i rutina
- Evitar les contradiccions i esforços estèrils. Estalviar temps.
- Coordinar les actuacions de tots els membres de la comunitat educativa.
- Aclarir els objectius que es plantegen i els mitjans que es disposen per assolir-los, fent-los possibles des d'una perspectiva realista.
- Afavorir, mitjançant un treball més racional, les capacitats de cadascun i el creixement personal i professional de les persones implicades en el projecte.
- Anar configurant una identitat pròpia de cada centre.

Elaborar i establir un Projecte Educatiu Individual no vol dir crear un document formal que cal tenir per si ho sol·licita l'Administració, sinó que ha de ser una proposta realitzable amb la màxima participació de tots els estaments del centre i generadora d'incentius i motivació per al treball.

2.2.2.- EL REGLAMENT DE RÈGIM INTERIOR:

En sentit específic és un instrument d'organització i gestió a mitjà i llarg termini, que d'una manera clara i comunicable, coherent amb el Projecte Educatiu del Centre, explica l'estructura organitzativa del centre i reglamenta el funcionament per regular la convivència i desenvolupar les finalitats i objectius proposats.

Regula un cumul de realitats molt concretes. Expressa:

- Els òrgans: L'estructura i la relació entre els diferents òrgans del centre.
- Les funcions: Les assignades als diferents òrgans.
- Els reglaments de Règim Interior: El conjunt de preceptes, normes, procediments, regles, ... aprovats pel centre.

CONTINGUT DELS REGLAMENTS DE RÈGIM INTERIOR

- Els drets i els deures
- Els continguts específics: criteris i normes
- Els procediments i la temporalització
- Els controls i la supervisió. Les sancions.

A nivell específic es concreten en àmbits:

Àmbits susceptibles de reglamentació:

- 1.- Organització de la vida quotidiana.
- 2.- L'organització i l'estructura del centre.
- 3.- Els infants.
- 4.- El personal educatiu.
- 5.- El personal d'administració i serveis (en el cas d'existir).
- 6.- Les activitats. Les assemblees.
- 7.- L'edifici, espais, mobiliari i material.
- 8.- El règim administratiu.
- 9.- El règim econòmic.
- 10.- Relacions amb la família.

ESQUEMA DEL REGLAMENT DE RÈGIM INTERIOR (R.R.I.)

Ordenament
Jurídico-normatiu

Projecte Educatiu

Els òrgans. Estructura i relació
(organigrama)

Com ens organitzem

Les funcions. Tasques i funcions dels
òrgans

Com assignem les tasques

Els reglaments. Conjunt de normes i pro-
cediment de funcionament

Normes que establim

ESQUEMA PER L'ELABORACIÓ DEL PROJECTE EDUCATIU DEL CENTRE

ASPECTES MÍNIMS A CONTEMPLAR:

1.- Introducció:

- Presentació del centre. Ubicació, adreça i dades generals.
- Organisme del qual depèn.
- Encàrrec fonamental que rep. Programes que representa.

2.- Anàlisi del contexte. (On som?):

2.1.- Marc administratiu, legal i jurídic: condicionaments provinents de la revisió d'aquest marc.

2.2.- Característiques generals de la població atesa. Trets més rellevants.

2.3.- Tipologia del centre:

- Titularitat (pública - privada, etc.).
- Nivells educatius que atén: Infantil, Acol·lida, Adolescents
- Ubicació socio-geogràfica: Rural, urbana, ...
- Característiques singulars del centre.
- Aspectes organitzatius predeterminats.

2.4.- Indicadors de l'estructura i funcionament del centre: (anàlisi d'objectius i estratègies organitzatives que hagin aportat resultats satisfactoris):

- Ràtio educador/infants
- Funcionament, comissions, assignació de responsabilitats
- Anàlisi de la vida quotidiana del centre i de l'aprofitament dels recursos disponibles.
- Cooperació amb d'altres institucions.
- Edificis i espai educatiu
- Adequació del material quotidià
- Avaluacions anteriors
- Estil del centre
- Sistemes de comunicació, regulació i control.

3.- Trets d'identitats (Qui som?):

Conjunt de definicions institucionals que el centre assumeix com a pròpies. En els següents aspectes:

3.1.-

- A.- Línia pedagògica i metodològica:
  - Criteris psico:pedagògics en els quals es basa la programació.
  - Estratègies metodològiques per a la planificació i organització de la tasca educativa.
  - Importància de valors; actituds i normes.
- B.- Pluralisme i valors democràtics:
  - Respecte a les confessions d'educadors: nois.
  - Respecte al conjunt de valors democràtics.
- C.- Confessionalitat:
  - Des d'una postura de no adoctrinament, no proselitisme, ni sectarisme.
- D.- Coeducació:
  - Relació d'aspectes en que es basa la coeducació i/o que possibiliten l'educació per a la igualtat.
- E.- Modalitat de gestió institucional:
  - Definició de l'estil de gestió més adient al centre per facilitar la creativitat, l'innovació i l'eficàcia.
  - Proposta d'actuació coordinada i establiment de canals participació dels diferents estaments en els processos d'informació, consulta i presa de decisions.

3.2.-

- A.- Definició i enfoc dels rols i funcions de tots els estaments professionals, jerarquia preestablerta al centre, òrgans col·legiats, ..., etc.
- B.- Definició i enfoc que es dona als recursos bàsics del centre:
  - Infraestructurals, tècnics, materials, ...
  - Activitats, normativa, reforços, assemblees, ...
- C.- Definició i enfoc dels recursos tècnics per a la intervenció educativa individualitzada:
  - Avaluació, activitats, teràpies, tutories, altres, ...

4.- Formulació i sistematització dels objectius generals (Què pretenem?):

- Es tracta de definir i prioritzar els objectius generals dels centre, derivats dels trets d'identitat i principis que el centre assumeix.
- Cal fer referència a tots els àmbits de gestió del centre. (Que s'han definit abans)

4.1.- Àmbit pedagògic:

- Objectius relatius a la intervenció educativa individual o grupal, partint de la proposta següent:

Objectius generals: son una proposta d'àmbits generals a desenvolupar en el procés educatiu dels nois i noies, i serviran com a punt de partida perquè cada centre, al seu projecte educatiu, elabori els objectius específics i operatius a aconseguir.

A) Salut:

- Fomentar els hàbits saludables.
- Facilitar el coneixement del propi cos i les atencions que requereix.
- Obtener i mantenir condicions saludables en la vida quotidiana.
- Prevenir els hàbits nocius.
- Practicar l'exercici físic i esportiu necessari.
- Assumir la sexualitat com una funció humana amb la finalitat de gaudir, comunicar-se afectivament, procrear i realitzar-se personalment.
- Treure els tabús i la censura dels aprenentatges i dels comportaments exploratius de la sexualitat.

B) Equilibri emocional:

- Conèixer-se i acceptar-se en totes les dimensions: corporal, afectiva, limitacions i contradiccions.
- Capacitar per a l'acceptació dels propis errors i reconèixer els propis encerts.
- Capacitar per a l'acceptació i resolució dels conflictes que es plantegin.
- Viure serenament la sexualitat.
- Valorar la felicitat i el benestar.
- Adquirir autocontrol en la seva vida emocional.
- Ajudar a sentir-se segurs de sí mateixos.

C) Autonomia personal:

- Promoure l'autonomia personal: independència de criteri, capacitat d'establir relacions sense caure en la dependència ni en la desvinculació.
- Promoure la capacitat d'acceptar el risc de prendre decisions i d'assumir-ne les conseqüències.
- Possibilitar la capacitat de divergir.

D) Comprendre la realitat:

- Capacitar per viure intel·ligentment, comprenent el per què de les coses.
- Comprendre que el treball i l'esforç són indispensables pel domini i bon ús de la realitat.
- Disposar de les dades indispensables perquè cada noi pugui configurar-se una imatge comprensiva de la realitat.
- Organitzar-se el pensament, tot desplegant els mecanismes de raonament propis de cada edat.
- Desenvolupar un raonament flexible que capaciti per a l'adaptació als canvis.
- Acceptar la realitat tot comprenent les relacions d'interdependències.

E) Capacitat d'actuació:

- Potenciar l'ús dels recursos propis.
- Desenvolupar la capacitat d'actuar eficaçment i de resoldre problemes pràctics, tant personals com col·lectius.
- Dominar les habilitats indispensables en la vida quotidiana.

F) Establir relacions personals positives:

- Desenvolupar la capacitat d'intercanvi personal com a expressió del propi punt de vista i com a capacitat d'escoltar i entendre els altres.
- Desenvolupar les possibilitats de relació.
- Adquirir la capacitat de relació, independentment de la raça, nacionalitat, sexe, característiques físiques i psíquiques, etc.

G) Participar en la vida en grup:

- Fomentar l'implicació en els problemes comuns i en la seva resolució.
- Acceptar les normes de convivència social.
- Desenvolupar l'adaptació als grups, l'acceptació dels altres i la tolerància.
- Desenvolupar la capacitat d'organitzar-se en grup i de gestionar projectes comuns.

H) Desenvolupament intel.lectual:

- Desenvolupar la capacitat d'observació.
- Capacitar per a la expressió ordenada i precisa del pensament.
- Optimitzar tota la informació que rep de l'exterior per a la seva evolució personal, la seva adaptació i projecció al medi.
- Desenvolupar la concentració, la tenacitat i l'ordre.

I) Adaptació a la realitat de forma crítica:

- Treballar per la integració en la societat com a membre actiu, en les realitats culturals de la comunitat on es troba.
- Dominar els instruments de transmissió i intercanvi cultural.
- Prendre consciència de les necessitats de les normes que regulen la vida col·lectiva i les exigències de la vida social organitzada.

J) Manifestar la pròpia identitat i les seves opcions:

- Proposar models de valors amb els que puguin identificar-se.
  - Oferir les eines necessàries per a elaborar el seu sistema de valors propi.
  - Desenvolupar la capacitat d'expressar allò que són i les seves opcions i valors.
- Objectius relatius a la metodologia educativa.
- Objectius relatius a les funcions de l'equip educatiu en aquest àmbit.
- Objectius relatius a la formació permanent dels educadors.

4.2.- Àmbit de Govern institucional:

- Objectius relatius a l'organització i govern interns.
- Objectius relatius a la projecció externa del centre.

4.3.- Àmbit administratiu:

- Objectius relatius a les funcions i procediments de les unitats de suport a la gestió.

4.4.- Àmbit humà i de serveis:

- Objectius relatius a les relacions interpersonals i la regulació de la convivència.
- Objectius relatius a la regulació dels serveis complementaris.

Per exemples concrets d'objectius en cada àmbit, veieu "Projecte Educatiu" de Serafi Antúnez i Joaquim Gairin d'"Eines de Gestió" (Departament d'Ensenyament).

5.- DEFINICIÓ DE L'ESTRUCTURA ORGANITZATIVA. (Com ens organitzem?):

5.1.- Organigrama global del centre.

5.2.- Organització grups de nois (subgrups, llars, ...).

5.3.- Definició de funcions i organització de cadascun dels àmbits l'apartat A, assenyalant en tots els casos, els aspectes indicats a l'apartat B.

- A) · Àmbit de Coordinació - gestió
- Àmbit Educatiu
  - Àmbit Tècnic - Pedagògic
  - Àmbit Administratiu
  - Àmbit de Recursos propis
  - Àmbit de l'Entorn familiar
  - Àmbit de l'Entorn immediat

B) de cada àmbit:

- Identificar cada element
- Enumerar parts o components
- Relacions amb altres elements
- Funcions generals.

ÀREES A TENIR EN COMPTE PER AL DESENVOLUPAMENT DELS ÀMBITS DEL REGLAMENT DE RÈGIM INTERIOR

1.- Organització de la vida quotidiana:

Es tracta de regular tots els aspectes que incideixen en la convivència d'allò que afecta igualment a nois i equip educatiu.

- Normes de convivència bàsica. Drets i Deures.
- Participació del noi en la vida del centre.
- Horaris.
- Programa de salut. Prevenció del tabaquisme, l'alcoholisme i altres substàncies tòxiques.
- Hàbits.
- Utilització dels espais i material.
- Relació amb tots els membres del centre, família, personal de fora del centre.
- Règim disciplinari del noi.
- Règim disciplinari de l'educador (va marcat per conveni).
  - tipus de faltes
  - graduacions de les sancions

2.- L'organització de l'estructura del centre:

Els centres poden recollir en aquest àmbit, la divisió operativa de funcions realitzada, la distribució de llars i l'ordenació que des dels diferents nivells de presa de decissió es fa. Es tracta de definir de forma concreta les unitats que componen l'estructura organitzada, les seves relacions, organització i funcionament.

Delimiten els períodes temporals i l'estructura mínima que tindrà el Projecte Educatiu.

3,4,5.- El personal educatiu, d'administració i de serveis:

Agrupem de forma general aquests tres àmbits. De cada estament (infants, educadors, administradors, personal de serveis) se'n dibuixarà l'adscripció a l'organització, organització pròpia, funcions directives, funcions, organització i atribucions, drets i deures (assistència i horari, responsabilitats, responsabilitat civil i penal). Drets i deures dels pares. Drets de l'equip educatiu (com serien participar en l'elaboració del Projecte Educatiu del centre i del Reglament de Règim Interior, participar en la decissió i gestió del centre, ...).

Drets i deures de tot el personal.

6.- Els infants:

A) Drets:

Ésser considerats com a persones, com els ciutadans, amb els drets i deures fonamentals recollits a la Constitució Espanyola...
Com a mínim implica:

- El respecte físic.
- El respecte a la persona: llibertat, dignitat, consciència.
- Rebre una educació integral.
- Manifestar les pròpies opinions.
- Rebre informació veraç i precisa, adaptada a les seves possibilitats de comprensió.

B) Deures:

- Acceptar els objectius i principis del Projecte Educatiu del centre.
- Realitzar les feines encomanades, tracte respectuós amb tots, ser responsable d'allò que li pertoca, de la conservació de l'edifici, espais i material, ...

7.- Activitats. Assemblees

- Organització de les activitats.
- Assemblees organitzades, sotmeses a discussió.
Hauran de tractar l'àmbit d'anàlisi de la vida del centre. Les condicions en que es produeix aquesta anàlisi. Han de ser precises per a que el debat es produeixi amb seguretat, per tant, s'ha de concretar l'àmbit del debat, el procediment d'elaboració de l'ordre del dia de l'assemblea.

8.- Edifici, espais, material:

La funció que l'indret compleix en la vida del centre, conseqüències que se'n deriven.

Les condicions de seguretat que demanen, les condicions per a la conservació de les instal·lacions i material d'utilització.

Problemes específics de cada indret i material.

9.- El règim administratiu.

10.- El règim econòmic.

Aquestes Àrees descrites o mencionades (que cada centre pot ampliar) són una part importat del que abarca el Reglament de Règim Interior. D'aquestes altres àrees que pot abarcar, només s'han citat, per posar un exemple, les dues últimes.